

Titulació	Tipus	Curs
Filosofies de la Cura	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Irene Gomez Franco

Correu electrònic: irene.gomez.franco@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar l'assignatura. De totes maneres, es recomana que l'alumnat sigui capaç de llegir textos en anglès i francès.

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar a l'alumnat les eines analítiques necessàries per a situar-se en el debat contemporani sobre la justícia intergeneracional i la biopolítica.

La justícia intergeneracional planteja quins són els deures que tenim amb les persones del futur (i del passat) en tant que és una ampliació de la justícia global de manera temporal. Alhora, per a construir una perspectiva ètica ampliada, abandonant el presentisme i comproment-se amb una mirada sensible al context i a llarg termini, és necessari que aquesta concepció es vegi acompanyada d'una ètica de la cura que posi l'accent en la cura de totes les formes de vida i del planeta. D'aquesta manera, es construeix una ètica projectada al futur en la qual la justícia va de bracet d'un sentit de la cura intergeneracional.

En aquesta direcció, en el primer bloc, s'oferirà una visió general dels aspectes i qüestions més significatives del problema, és a dir: què és la justícia intergeneracional, què significa tenir obligacions cap a les generacions passades i futures, el paper de la memòria i la justícia retrospectiva, i l'actual gir ètic-polític cap a la cura en relació amb els deures intergeneracionals. Abordarem alguns problemes específics de l'àmbit de la justícia intergeneracional: la falta de solapament entre generacions, el problema de la no identitat, la incertesa epistèmica, "l'aporia motivacional" (o per què hem de preocupar-nos pel benestar de les generacions futures), així com la qüestió de com articular un concepte de responsabilitat de la cura amb l'aspiració de fer més sostenible, bona i justa la vida en el planeta. A continuació, examinarem les aportacions de les teories filosòfiques més importants en aquest àmbit especial de reflexió incorporant perspectives de l'anomenat Sud global, del pensament interseccional, i aplicant una perspectiva de gènere. Com a exercici pràctic, aterrem els coneixements en el territori particular de la justícia climàtica i els nostres deures en el context de la crisi ecològica.

En el segon bloc de l'assignatura, el focus d'atenció girarà entorn del control polític sobre els cossos, la gestió de la vida i la mort, i com les polítiques de la cura (sanitàries, socials o ambientals) es veuen travessades per les estructures de poder. L'alumnat reflexionarà sobre temes com les pandèmies, els drets reproductius i la justícia ambiental, entenent com la biopolítica modela les formes en què s'exerceix i distribueix la cura en les societats contemporànies atenent els seus efectes intergeneracionals.

Resultats d'aprenentatge

1. CA07 (Competència) [pendent traducció a ca] Utilizar el trabajo en equipo para interpretar y producir textos relacionados con aspectos políticos del cuidado
2. CA08 (Competència) [pendent traducció a ca] Incorporar la perspectiva de la ética del cuidado a la diversidad social en un ámbito profesional
3. KA10 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Analizar conceptos de la ética del cuidado en el contexto de la biopolítica contemporánea
4. KA11 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Explicar las desigualdades entre distintas generaciones, en cuestiones sociales, económicas y ambientales, desde el punto de vista de la filosofía del cuidado
5. KA12 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Identificar las principales cuestiones de la ética del cuidado presentes en políticas públicas reales relacionadas con los sistemas de salud y el ámbito asistencial
6. SA11 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Aplicar los conceptos claves de la ética como el bienestar, la justicia o el cuidado en la investigación sobre ética intergeneracional y biopolítica
7. SA12 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Utilizar los conceptos clave de la ética intergeneracional y la biopolítica para explicar conflictos sociales, económicos y ambientales en el contexto de la ética del cuidado
8. SA13 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Diseñar investigaciones originales sobre el control político de la vida y la salud de individuos y poblaciones ejercido por parte de los sistemas democráticos liberales

Continguts

BLOC I

- 1.- Què és la justícia intergeneracional?
- 2.- Problemes específics d'una idea de la justícia intergeneracional.
- 3.- Teories de la justícia intergeneracional i ètica de la cura.
- 4.- Exercici pràctic: el cas del canvi climàtic.

BLOC II

- 1.- La biopolítica, la justícia intergeneracional i la cura.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Orientació lectures i anàlisi, debat i comentaris, tutories	37	1,48	KA10, KA11, KA12, SA12
Tipus: Supervisades			
Guions, assaig, comentari i conferència	25	1	CA07, CA08, KA10, KA12, SA11, SA12
Tipus: Autònomes			
Lectura crítica, interpretació, redacció i presentació	82	3,28	CA07, CA08, KA12, SA11, SA12, SA13

La modalitat de la docència és virtual i, per tant, tant la metodologia com l'avaluació s'ajusten a ella.

Metodològicament, el mòdul està dirigit a orientar als i les estudiants en el desenvolupament d'un pensament crític informat a través de la lectura científica, l'exposició oral, l'escriptura filosòfica assatgística, el diàleg i l'intercanvi d'idees.

En particular, l'objectiu metodològic és que l'alumnat sigui capaç de, a través dels coneixements adquirits, saber posicionar-se críticament sobre problemes actuals que involucren la vida i els cossos, les nostres relacions i deures com a éssers humans i amb altres formes de vida, expandint la mirada tant espacial com temporalment.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig	40%	2	0,08	CA08, KA10, KA11, KA12, SA11, SA12, SA13
Comentari de text	30%	2	0,08	CA07, CA08, KA10, KA12, SA11, SA12, SA13
Conferència	30%	2	0,08	CA08, KA11, SA11, SA12, SA13

Amb l'objectiu d'incloure les diferents competències i coneixements que l'alumnat ha adquirit al llarg de l'assignatura així com les seves diverses habilitats, es realitzaran tres activitats d'avaluació.

1. Conferència - 30% (bloc I): lliurament d'un guió amb títol, i conferència de màxim 15 minuts.
2. Comentari de text - 30% (bloc II): comentari de text de màxim 5 pàgines.
3. Assaig final - 40% (resultat dels coneixements adquirits a l'assignatura): Presentació d'un esquema i un títol, assaig final.

L'avaluació continuada consisteix en la realització de totes les PACS proposades.

* En cas de fer l'exercici del primer bloc i no poder continuar, prèvia notificació al professor/a, es podrà considerar la possibilitat de tenir un "No Presentat".

* A partir de la realització de les dues primeres PACS, la nota final de l'assignatura serà la que resulti de la mitjana de tots els exercicis, també les no lliurades, en funció del % sobre el pes de la nota.

* El calendari de lliurament és el que proposa el pla docent. En cas de no poder lliurar un exercici en el termini previst, per causes excepcionals, s'haurà de comunicar al professor/a.

Ús de la IA

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica, correcció de textos o traduccions. Es poden contemplar altres situacions, sempre amb el vistiplau del professor/a.

L'alumnat ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

NOTA

En cas que l'alumnat realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

A l'inici del curs es proporcionarà una bibliografia ampliada i específica per a cada tema.

BARRY, Brian. Obligations to Future Generations, Richard I. Sikora (eds.), Philadelphia, Temple University Press 1978.

_Theories of Justice, London, Harvester-Wheatsheaf, 1989.

BIRNBACHER, Dieter. «What Motivates Us to Care for the (Distant) Future? », Axel Gosseries & Lukas Meyer (eds.), Intergenerational Justice, Oxford, Oxford University Press, 2009, pp. 273-301.

DE-SHALIT, Avner. «Community and the Rights of Future Generations: A Reply to Robert Elliot», Journal of Applied Philosophy, 9/1 (1992), pp. 105-115.

_Why Posterity Matters: Environmental Policies and Future Generations, London, Routledge, 1995.

GARDINER, Stephen M. «A Contract on Future Generations? », Axel Gosseries & Lukas Meyer (eds.), Intergenerational Justice, New York, Oxford University Press, 2009, pp. 77-118.

_ A Perfect Moral Storm: The Ethical Tragedy of Climate Change, New York, Oxford University Press, 2011.

GAUTHIER, David. Morals by Agreement, New York, Oxford University Press, 1986.

GOMEZ FRANCO, Irene. Deudas pendientes. La justicia entre generaciones, Madrid, CSIC-Plaza y Valdés, 2020.

GOSSERIES, Axel. Institutions for Future Generations, con Iñigo González-Ricoy (eds.), Oxford, Oxford University Press, 2016.

_«What Do We Owe the Next Generation(s)? », Loyola of Los Angeles Law Review, 35 (2001), pp. 293-354.

_Intergenerational Justice, Lukas Meyer (eds.), Oxford, Oxford University Press, 2009.

JONAS, Hans. The Imperative of Responsibility, University of Chicago Press, 1984.

KUMAR, Rahul. «Who Can Be Wronged? », Philosophy and Public Affairs, 31/2 (2003), pp. 99-118.

_«Wronging Future People: A Contractualist Proposal», Axel Gosseries & Lukas Meyer (eds.), Intergenerational Justice, Oxford, Oxford University Press, 2009.

MULGAN, Tim. Future People: A Moderate Consequentialist Account of our Obligations to Future Generations, Oxford, Oxford University Press, 2008.

PAGE, Edward. Climate Change, Justice and Future Generations, Cheltenham (UK), Edward Elgar, 2006.

- PARFIT, Derek. Reasons and Persons, Oxford University Press, 1987.
- PEÑA, Lorenzo; AUSÍN, Txetxu. «Libertad de vivir», Isegoría, 27 (2002), pp. 131-149.
- POGGE, Thomas (ed.). Global Justice, Oxford, Blackwell Publishing, 2001.
- _«Historical Wrongs: The Two Other Domains», Lukas Meyer (ed.), Justice in Time, Baden-Baden, Nomos Verlagsgesellschaft, 2004, pp. 117-134.
- RAWLS, John. A Theory of Justice, Cambridge, MA., Harvard University Press, 1971 (rev. ed. 1999).
- _Political Liberalism, New York, Columbia University Press, 1993.
- _The Law of Peoples, Cambridge, MA., Harvard University Press, 1999.
- _Justice as Fairness: A Restatement, Cambridge, MA., Harvard University Press, 2001.
- RICOEUR, Paul. Fallible Man, New York, Fordham University Press, 1986.
- _«Éthique et philosophie de la biologie chez Hans Jonas», en Lectures 2. La contrée des philosophes, Paris, Éditions du Seuil, 1992.
- _«Entretien avec Paul Ricoeur. L'éthique, le politique, l'écologie [Propos recueillis par Edith et Jean Paul Deléage]», Ecologie politique. Sciences, Culture, Société, 7 (1993).
- _«Poder, fragilidad y responsabilidad», Cuaderno Gris, Época III, 2 (1997), pp. 75-77.
- ROSER, Dominic. Climate Justice, Routledge, 2017.
- THOMPSON, Janna. Taking Responsibility for the Past. Reparation and Historical Injustice, Cambridge, Polity Press, 2002.
- _Intergenerational Justice: Rights and Responsibilities in an Intergenerational Polity, New York, Routledge, 2009a.
- _«Identity and Obligation in a Transgenerational Polity», Axel Gosseries & Lukas H. Meyer (eds.), Intergenerational Justice, New York, Oxford University Press, 2009b, pp. 25-49.
- TRONTO, Joan. Caring Democracy. Markets, Equality, and Justice, New York University Press, 2012.

Programari

Cap

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura